

บทที่ ๓

สภาพปัญหาการพัฒนาชุมชน ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ในการศึกษาบทนี้จะมุ่งศึกษาเนื้อหาจำแนกออกเป็น ๔ ประเด็นหลัก บริบทพื้นที่ศึกษา สภาพของชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑. สภาพบริบทพื้นที่วิจัย

ที่ตั้งของชุมชนตำบลกุดลาด ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองอุบลราชธานี ไปทางทิศ ตะวันออกเฉียงใต้ ติดต่อกับตำบลปทุม ตำบลกระโสบ เส้นทางผ่านทั้งตำบลประมาณ ๑๘ กิโลเมตร อยู่บนเส้นทาง รพช. สายตาลูม – อุบลราชธานี หรือชาวบ้านเรียกว่า ถนนสมเด็จ โดยใช้นามหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ เป็นนามตำบล เหตุที่เรียกว่า “กุดลาด” เพราะมีหนอง ไหลลงสู่แม่น้ำมูล จึงเรียกตามภาษา พื้นบ้านว่า “กุดลาด” ทิศเหนือติดต่อกับตำบลกระโสบ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ทิศใต้ติดต่อกับตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี และแม่น้ำมูล ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลดอนมดแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลปทุม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี^๑

๓.๒ สภาพของชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

๓.๒.๑ สภาพพื้นที่ของชุมชนตำบลกุดลาด

นางสาวประไพ ใจเพียร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า สภาพพื้นที่ชุมชนตำบลกุดลาดเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว เมื่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนค่อนข้างจะเป็นสังคมเมือง มีการคมนาคมไปมาสะดวก มีความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีร้านค้าสะดวกซื้อ อำนวยความสะดวก มีที่พักอาศัยสำหรับบริการพักค้างแรม สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีดินเป็นดินปนทรายและดินเหนียว พื้นที่ส่วนมากเป็นที่นา ที่โป่ง มีลำน้ำมูลไหลผ่านและมีหาดทรายเหมาะสำหรับแหล่งท่องเที่ยว^๒ และนางแพทอง ประสานพิมพ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า สภาพพื้นที่ชุมชนตำบลกุดลาดยังเป็นเขตที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้และน้ำเหมาะแก่การทำการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์

^๑ สัมภาษณ์ นางสุภาพร จันทรุกขา, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^๒ สัมภาษณ์ นางสาวประไพ ใจเพียร, ประชาชน บ้านค้อ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๐.

ประชาชนส่วนหลายมีอาชีพทำนา ค้าขาย ทอผ้า แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และรับจ้างทั่วไป ปัจจุบันมี ๑๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วย^๓

๑. บ้านค้อ หมู่ ๑
๒. บ้านกุดลาด หมู่ ๒
๓. บ้านปากน้ำ หมู่ ๓
๔. บ้านนาคำ หมู่ ๔
๕. บ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ ๕
๖. บ้านหนองมะนาว หมู่ ๖
๗. บ้านผาแก้วน้อย หมู่ ๗
๘. บ้านโพธิ์ทอง หมู่ ๘
๙. บ้านกุดลาด หมู่ ๙
๑๐. บ้านปากน้ำใต้ หมู่ ๑๐
๑๑. บ้านผาแก้วใต้ หมู่ ๑๑
๑๒. บ้านค้อเหนือ หมู่ ๑๒
๑๓. บ้านหนองมะนาว หมู่ ๑๓
๑๔. บ้านค้อโนนโสภะ หมู่ ๑๔

นายโอภาศ ธารารมย์ กำนันตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในตำบลกุดลาดมีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๔๔๔ คนแยกเป็นชายจำนวน ๕,๕๗๘ คน หญิง ๕,๘๖๖ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๓,๔๑๑ ครัวเรือน ประชากรส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และรับจ้างทั่วไป ในเขตชุมชนตำบลกุดลาด มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา ๓ แห่ง ๑) โรงเรียนบ้านค้อกุดลาด ๒) โรงเรียนบ้านปากน้ำ ๓) โรงเรียนบ้านนาคำ และโรงเรียนขยายโอกาส ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านผาแก้ว รวมทั้งสิ้น ๔ แห่ง นอกจากนี้ ยังมีสถานที่ราชการที่สำคัญคือ ๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๒๙ อุบลราชธานี ๒) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ๓) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และ ๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านปากน้ำ^๔

พระมหาสมฤทธิ์ สิริธมโม เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า วัดในตำบลกุดลาด มี ๙ วัด ได้แก่ ๑) วัดบ้านกุดลาด ๒) วัดบ้านค้อ ๓) วัดผาแก้วน้อย ๔) วัดผาแก้วใหญ่ ๕) วัดบ้านปากน้ำ ๖) วัดบ้านนาคำ ๗) วัดหนองมะนาว ๘) วัดพระคุณศรี ๙) วัดบ้านบาก และมี ๓ สำนักสงฆ์ ได้แก่

^๓ สัมภาษณ์ นางแพทอง ประสานพิมพ์, ประชาชนบ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^๔ สัมภาษณ์ นายโอภาศ ธารารมย์, กำนันตำบลกุดลาด บ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

๑) สำนักสงฆ์ป่าโสกถาวราราม ๒) สำนักสงฆ์ป่าดงมะดาว ๓) สำนักสงฆ์ป่าร่มเย็น มีพระภิกษุจำนวน ๙๐ รูป และสามเณร จำนวน ๖๐ รูป และมีพระสงฆ์ที่ทำหน้าที่อบรมคุณธรรมแก่ชาวบ้านชุมชนกุตลัดจำนวน ๙ รูป^๕

สรุปได้ว่า สภาพพื้นที่ชุมชนตำบลกุตลัดเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัวเมื่อ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนค่อนข้างจะเป็นสังคมเมือง มีการคมนาคมไปมาสะดวก มีความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีร้านค้าสะดวกซื้อ อำนวยความสะดวก มีที่พักอาศัยสำหรับบริการพักผ่อน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีดินเป็นดินปนทรายและดินเหนียว พื้นที่ส่วนมากเป็นที่นา ที่ปรง มีลำน้ำมูลไหลผ่านและมีหาดทรายเหมาะสำหรับแหล่งท่องเที่ยว เป็นเขตที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้และน้ำเหมาะแก่การทำการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันมี ๑๔ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๔๔๔ คนแยกเป็นชายจำนวน ๕,๕๗๘ คน หญิง ๕,๘๖๖ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๓,๔๑๑ ครัวเรือน ประชากรส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และรับจ้างทั่วไป

๓.๒.๒ ลักษณะทางสังคมของชุมชนตำบลกุตลัด

นายเย็น เชื้อแน่น ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นชุมชนที่ยังยึดถือศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและยังปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและความสามัคคีทำกิจกรรมร่วมกันบุคคลมีความสัมพันธ์แบบคุ้นเคยกันรักแพ่งกันมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ร่วมกันมีชีวิตร่วมกันในสังคม เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแนวคิดและการปฏิบัติตนของคนในชุมชน^๖ ซึ่งสอดคล้องกับนางสาวตณูพฤช ดวงใจ ได้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นชุมชนกึ่งเมือง เนื่องจากมีการโยกย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ของคนเมืองที่ต้องการขยายเขตพื้นที่อยู่อาศัยออกจากเมือง ประชาชนในชุมชนมีการแบ่งหน้าที่และมีร่วมมือกันทำงานในชุมชนตามความชำนาญเฉพาะด้านและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันยึดมั่นในสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์และพระเพณีที่ดีงามของชาติ^๗ และนางสุภาภรณ์ พลราช ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ชุมชนเป็นชุมชนที่เลียนแบบพฤติกรรมคนเมืองเป็นครอบครัวเดี่ยวต่างคนต่างอยู่ ส่วนใหญ่จะมีคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่อาศัย เป็นสังคมคนทำงานเข้าถึงเย็นกลับผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในอำเภอแทนการเรียนที่โรงเรียนในชุมชน^๘ นางสาวบุญเลียม แกล้งจิตต์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นชุมชนที่มีความสมัครสมานสามัคคีให้ความช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี มีความร่วมมือในงานกิจกรรมของวัด โรงเรียน และหมู่บ้าน เพราะเป็นชุมชนที่มีประเพณีดั้งเดิมตามบรรพบุรุษที่มา

^๕ สัมภาษณ์ พระมหาสมฤทธิ์ สิริธมโม, เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ เลขาเจ้าคณะตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^๖ สัมภาษณ์ นายเย็น เชื้อแน่น, ประชาชนบ้านหนองมะนาว หมู่ที่ ๖ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๗ สัมภาษณ์ นางสาวตณูพฤช ดวงใจ, ประชาชนบ้านกุตลัด หมู่ ๒ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^๘ สัมภาษณ์ นางสาวสุภาภรณ์ พลราช, ประชาชนบ้านค้อเหนือ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

จากลาว เช่น จัดงานบุญประจำปีที่เชื่อถือกันมา มีการเล่นแบบสนุกสนาน ใส่ใจและฝึกฝนในศาสนา ประพฤติปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา^๙

พระครูวิลาสปัญญาภรณ์ เจ้าคณะตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนรู้จักคุ้นเคยกันแบบญาติพี่น้อง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันในชุมชน ได้แก่ วัด โรงเรียน และสถานีนานามัย มีผลประโยชน์ร่วมกันบางอย่างเช่น รายได้จากผลิตผลทางการเกษตรร่วมกันและได้รับผลดีผลเสียจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติร่วมกัน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสภาพความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน ชาวชนบทที่อยู่ในท้องถิ่นเดียวกันมีความผูกพันฉันท์พี่น้อง สังคมชนบทมีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ สมาชิกในครอบครัวมักช่วยกันทำงานเพื่อผลิตอาหาร ชาวชนบททำงานเป็นฤดูกาลมีความผูกพันกับศาสนา ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีศาสนาอย่างเคร่งครัด วัดเป็นศูนย์กลางรวมจิตใจของชาวชนบท รวมทั้งใช้ประกอบกิจกรรม พิธีกรรมต่าง ๆ และใช้ด้านการศึกษา มีวัดตั้งอยู่ในใจกลางของคนในชุมชน จึงมีวัดเป็นแหล่งศูนย์กลางสำหรับการสมาคม หรือการดำรงชีวิตทางสังคมและศูนย์กลางของวัฒนธรรม เพราะประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง วัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนาที่อยู่เหนือจิตใจของชาวไทยอยู่มาก และนับได้ว่าเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดในหมู่บ้านที่รองไปจากครอบครัว ความนับถือของประชาชนที่มีต่อสถาบันนี้จะเห็นได้จากการที่คนไทยได้อุทิศตนให้กับวัดทั้งในด้านจิตใจ เวลา แรงงาน ^{๑๐}

สรุปได้ว่า ลักษณะทางสังคมของชุมชนตำบลกุดลาด เป็นชุมชนแบบดั้งเดิม ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสัมพันธ์แบบคุ้นเคยกันรักใคร่กลมเกลียวกันมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ประชาชนในชุมชนมีการแบ่งหน้าที่และมีร่วมมือกันทำงานในชุมชนตามความชำนาญเฉพาะด้านและยึดมั่นในสถาบันศาสนา พระมหากษัตริย์และพระเพณีที่ดั่งามของชาติ เพราะเป็นชุมชนที่มีประเพณีดั้งเดิมตามบรรพบุรุษ เช่น จัดงานบุญประจำปีที่เชื่อถือกันมา มีการเล่นแบบสนุกสนาน ใส่ใจและฝึกฝนในศาสนาประพฤติปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ชุมชนมีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ สมาชิกในครอบครัวมักช่วยกันทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีศาสนาอย่างเคร่งครัด วัดเป็นศูนย์กลางรวมจิตใจของชาวชนบท รวมทั้งใช้ประกอบกิจกรรม พิธีกรรมต่าง ๆ และใช้ด้านการศึกษา วัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนาที่อยู่เหนือจิตใจของคนในชุมชน

^๙ สัมภาษณ์ นางสาวบุญเลียม แกลงจิตต์, ประชาชนบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูวิลาสปัญญาภรณ์, เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๙ มกราคม ๒๕๖๑.

๓.๓ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดปัญหาในการศึกษารั้งนี้ เป็น ๔ ประเด็น คือ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านกายภาพ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านจิตใจและอารมณ์มีปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านปัญญา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านกายภาพ

นายสง่า วาจาสัตย์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากมีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น เป็นจำนวนมากทำให้การให้บริการกิจการสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การจัดการมูลฝอยต่าง ๆ ต้องเพิ่มปริมาณการให้บริการมากขึ้น จนเกินระดับที่สามารถรองรับได้ นอกจากนั้นการให้บริการสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เช่น สวนสาธารณะ โรงพยาบาล โรงเรียน และสถานที่ทำการของรัฐบาลอื่น ๆ ไม่สามารถให้บริการได้เพียงพอต่อความต้องการ จึงทำให้เกิดปัญหาความแออัดในด้านการให้บริการ^{๑๑} ซึ่งสอดคล้องกับนายสมหมาย บุตรสง่า ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การที่ประชากรเข้ามาอาศัยเพิ่มมากขึ้นทำให้ประชาชนในชุมชน เกิดปัญหาทางด้านสังคมกลุ่มต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย ปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ปัญหาแหล่งชุมชนแออัด ปัญหาการว่างงาน และความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาเด็กเร่ร่อนจรจัด เป็นต้น ปัญหาทางสังคมเหล่านี้ ทำให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนสวัสดิภาพของบุคคลต่าง ๆ ด้วย^{๑๒}

นายวร แสันทวีสุข ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากชุมชนขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้พื้นที่อยู่อาศัยของคนในสังคมคับแคบลงและการเพิ่มขึ้นของยานพาหนะทำให้การเดินทางไปมาติดขัด การจราจรไปมาไม่สะดวก พื้นที่ทำมาหากินน้อยลง การหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมีความลำบากชีวิตการเป็นอยู่แตกต่างจากเดิมอาหารการกินขาดแคลน ทำให้การดำเนินชีวิตของประชาชนลำบาก เนื่องจากประชาชนเพิ่มขึ้นแต่ที่ทำกินลดลงอย่างมากทำให้ประชาชนเกิดปัญหาข้าวอยากมากแพง ชีวิตการเป็นอยู่มีความลำบากรายจ่ายมากแต่รายรับน้อย ส่งผลให้สุขภาพกายสุขภาพจิตไม่ค่อยดี^{๑๓} และนางมณีจันทร์ รักชาววงศ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาด้านสุขภาพของคนในชุมชนปัจจุบัน ประชาชนในชุมชนพบกับปัญหาโรคร้ายไข้เจ็บเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะแล้วคนเฒ่าคนแก่ ที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพเป็นจำนวนมาก เพราะคนส่วนมากไม่ได้มีการดูแลสุขภาพใส่ใจในด้านสุขภาพอย่างถูกต้อง ขาดการแนะนำหรือการสนับสนุนให้มีการออกกำลังกายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการออกมาดูแล

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายสง่า วาจาสัตย์, ประชาชนบ้านนาคำ หมู่ที่ ๔ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๔ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายสมหมาย บุตรสง่า, ประชาชนบ้านปากน้ำ หมู่ที่ ๓ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายวร แสันทวีสุข, ประชาชนบ้านนาคำ หมู่ที่ ๔ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๔ มกราคม ๒๕๖๑.

สุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ผู้สูงอายุถูกทิ้งไว้ปล่อยให้อยู่บ้านแล้วเป็นปัญหาในเวลาเจ็บไข้ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้^{๑๔}

พระอธิการมงคล อนุตฺตโร เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เมื่อมีความเจริญหรือมีการเติบโตทางเศรษฐกิจมักก่อให้เกิดปัญหาการจราจรและขยะมูลฝอยด้วย การเพิ่มจำนวนยานพาหนะในชุมชน ใหญ่ก่อให้เกิดการสูญเสียน้ำมันเชื้อเพลิง ก่อให้เกิดมลพิษและปัญหาการจราจรตลอดจนสุขภาพกายสุขภาพจิตเสื่อม ส่วนขยะนั้นนับว่าเป็นปัญหาที่จะเพิ่มพูนและรุนแรงมากขึ้นในชุมชน ปัญหาการทำลายขยะและพื้นที่ทิ้งขยะนอกจากจะเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้นยังเป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ยิ่งความเจริญเพิ่มมากขึ้น ผู้คนสัญจรท่องเที่ยวไปได้ทุกหนทุกแห่ง การทิ้งขยะก็จะเพิ่มขึ้นและไม่มีการแยกขยะ ที่อันตรายออกจากกัน ปัญหาขยะเป็นพิษ ขยะที่มีกัมมันตรังสีจากโรงงาน โรงพยาบาลก็มีมากขึ้นซ้ำยังใช้เวลาสูญเสียสายเป็นพัน ๆ ปี จึงเป็นปัญหาในการกำจัดอย่างมากเนื่องจากต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชนและก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ ผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ ความร้อน ความเย็น เสียงดัง ความกดดัน เป็นต้น ซึ่งอาจมีผลต่อสุขภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม การฟังเสียงดังมาก ๆ ทำให้เกิดประสาทหูเสื่อม ปังจัยด้านกายภาพนอกจากจะทำให้เกิดโรคดังกล่าวแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมและก่อเหตุรำคาญอีกด้วย^{๑๕} ซึ่งสอดคล้องกับนางถาวร จันทวี ได้ให้สัมภาษณ์ว่าการที่ประชากรเข้ามาอาศัยกันอย่างแออัดภายในชุมชน ทำให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมกลุ่มต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย ปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ปัญหาแหล่งชุมชนแออัด ปัญหาการว่างงาน และความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหย่าร้าง เป็นต้น ปัญหาทางสังคมเหล่านี้ ทำให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชน ขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนสวัสดิภาพของบุคคลต่าง ๆ^{๑๖}

สรุปได้ว่า ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านกายภาพ เนื่องจากชุมชนขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้พื้นที่อยู่อาศัยของคนในสังคมคับแคบลงและการเพิ่มขึ้นของยานพาหนะทำให้การเดินทางไปมาติดขัดการจราจรไปมาไม่สะดวก พื้นที่ทำมาหากินน้อยลง การหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมีความลำบากชีวิตการเป็นอยู่แตกต่างจากเดิมอาหารการกินขาดแคลน ทำให้ประชาชนพบปัญหาข้าวอยากมากแพง ชีวิตการเป็นอยู่มีความลำบากรายจ่ายมากแต่รายรับน้อย ส่งผลให้สุขภาพกายสุขภาพจิตไม่ค่อยดี โดยเฉพาะแล้วคนเฒ่าคนแก่ที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพเป็นจำนวนมาก เพราะคนส่วนมากไม่ได้มีการดูแลใส่ใจในด้านสุขภาพอย่างถูกต้อง ผู้สูงอายุถูกทิ้งไว้ปล่อยให้อยู่บ้านแล้วเป็นปัญหาในเวลาเจ็บไข้ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ การเพิ่มจำนวนยานพาหนะในชุมชนก่อให้เกิดการสูญเสีย

^{๑๔} สัมภาษณ์ นางมณีจันทร์ รักษาวงศ์, ประชาชนบ้านปากน้ำ หมู่ที่ ๓ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๑๕} สัมภาษณ์ พระอธิการมงคล อนุตฺตโร, เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางถาวร จันทวี, ประชาชนบ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

น้ำมันเชื้อเพลิง ก่อให้เกิดมลพิษและปัญหาการจราจร ตลอดจนสุขภาพกาย สุขภาพจิตเสื่อม ยิ่งความเจริญเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชน และก็ให้เกิดโรคต่าง ๆ ผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ ความร้อน ความเย็น เสียงดัง ความกดดัน ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย ปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ปัญหาแหล่งชุมชนแออัด ปัญหาการว่างงาน และความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหย่าร้าง เป็นต้น ปัญหาทางสังคมเหล่านี้ทำให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนสวัสดิภาพของบุคคลต่าง ๆ

๓.๓.๒ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

พระศรีวิสุทธิมณี รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ก็เป็นปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่ช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วจากการที่เรามุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ขยายการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานแห่งการพัฒนา เช่น สร้างถนน สร้างที่พักอาศัย ร้านค้า อาหารต่าง ๆ และบริการให้ทันกับความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนจึงถูกนำมาใช้ในช่วงการพัฒนาและการผลิตทำให้มีของเสียเหลือทิ้งออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เจือปนอยู่กับสิ่งแวดล้อมในชุมชน ความสมดุลในธรรมชาติก็เสียไปป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล แผ่นดินแห้งแล้ง ทำให้การเกษตรยากลำบากมากขึ้น ส่งผลต่อความยากจนเรื้อรังยิ่งขึ้นไปอีก มีการเอารัดเอาเปรียบกันมาก เกิดมีภัยคุกคามต่อชีวิตและสุขภาพของประชาชนทั่วทุกคน^{๑๗} ซึ่งสอดคล้องกับ นายสนธยา ทองไทย ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นพิษเพราะเนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรม และโรงจักโรงงานกำลังขยายตัวทำให้เกิดมลพิษและเป็นหาเรื่องขยะในชุมชนเนื่องจากชุมชนกำลังขยายตัว ทำให้ผู้คนเขามาอาศัยเพิ่มมากขึ้นทำให้ขยะเพิ่มมากขึ้นและไม่มีการแยกขยะทำให้ส่งกลิ่นเหม็นและเกิดปัญหาความแออัดเพราะประชาชนมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพราะเป็นชุมชนชานเมือง มีผู้คนหลากหลายอาชีพหลายสาขามาจากที่ต่างๆ มาอยู่ด้วยกันทำให้เกิดมีปัญหาด้านยาเสพติดตามมาด้วย^{๑๘} เช่นเดียวกันกับนางธัญญา วิรัชมี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนในตำบลกุดลาดส่วนใหญ่ชุมชนต้องประสบกับภาวะความยากจน อยู่ในภาวะที่ขาดแคลนไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการมีหนี้สิน ซึ่งสาเหตุของความยากจน ก็เกิดจากการไม่มีงานทำ ประชากรเพิ่มขึ้นและขาดความรู้และไม่ได้รับการศึกษาทำให้ไม่มีอาชีพที่มั่นคง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำเมื่อเทียบกับอัตราการเติบโตของประชากร ความเกียจคร้านและความเฉื่อยชา ประชาชนที่ว่างงานก็ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ไม่เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และความยากจนยังก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านเศรษฐกิจทั้งเป็นปัญหาสังคม และส่งผลทางด้านสุขภาพจิตของ

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิมณี, รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๘ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายสนธยา ทองไทย, ประชาชนบ้านกุดลาด หมู่ที่ ๙ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

บุคคลทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังและสุขภาพกาย โรคต่าง ๆ ตามมา^{๑๙} นายอุดร พันธุ์ศิริ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการการผลิตโดยเฉพาะจากโรงงานอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่งก่อให้เกิดมลพิษ การพัฒนาประเทศก่อให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทั้งทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ แต่ก็นับว่าน้อยมากถ้าเปรียบกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การถางป่าเพื่อใช้ดินในการเพาะปลูก การตัดต้นไม้ทำฟืนและถ่าน เพื่อใช้เป็นพลังงานในการหุงต้ม^{๒๐} นายสินทอง แสทวิสุข ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นภาวะภายในชุมชนที่สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ มีสาเหตุมาจากกิจกรรมภายในเมือง ปัจจุบันภายในชุมชนมักประสบปัญหาสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ ทั้งอากาศเสีย เสียงรบกวน และน้ำเสีย เป็นต้น สิ่งแวดล้อมเป็นพิษเหล่านี้ ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชากรในชุมชนอย่างมาก เป็นผลทำให้คุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานของประชากรในชุมชนลดลง^{๒๑} นายสุพิศ สนุกพันธ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนใกล้ตัวเมืองทำให้ชุมชนมีการขยายตัวและมีความเจริญอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีขยายการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานแห่งการพัฒนา เช่น ถนน ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละชุมชนจึงทำให้มีของเสียเหลือทิ้งออกมาทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมและอาจจะรุนแรงจนถึงขั้นเป็นพิษเป็นภัยได้ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนและมีผลโดยตรงต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนในชุมชน เพราะสภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติจะเปลี่ยนแปลงไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการดำรงชีวิตอีกต่อไป ยังมีผลกระทบกระเทือนต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่หยุดยั้ง และถ้าใช้อย่างไม่ระมัดระวังแล้ว ทรัพยากรธรรมชาติก็จะสูญสิ้นลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในรูปปัญหาทางสังคมอีก ทุกวันนี้เราจะเห็นได้ว่าลักษณะนิสัยใจคอ ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน ความสามัคคีในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจภายในครอบครัว ความยากจน การเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ การคมนาคม ติดต่อสื่อสารกับสังคมภายนอก ตลอดจนการรับเอาวัฒนธรรมและแนวความคิดจากที่อื่น ๆ มามาก ภายในชุมชนของเราจึงเปลี่ยนแปลงไป ความมีระเบียบ การรักษาหน้าที่ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จึงยืดยุ่นลง^{๒๒} และนายวิทยา นำผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๔ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน คือ ปัญหาขยะมูลฝอยสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อากาศเสีย น้ำเน่าเสีย เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงชุมชนแบบชนบทมาเป็นชุมชนแบบเมือง การเปลี่ยนแปลงจากชุมชนเกษตรกรรม

^{๑๙} สัมภาษณ์ นางธัญภา วิรัชมี, ชำราชการครุบ้านค้อ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายอุดร พันธุ์ศิริ, ผู้ใหญ่บ้านค้อหมู่ที่ ๑ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายสินทอง แสทวิสุข, ผู้ใหญ่บ้านค้อเหนือหมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายสุพิศ สนุกพันธ์, ผู้ใหญ่บ้านกุดลาดหมู่ที่ ๒ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

เป็นสังคมแบบอุตสาหกรรมการเกิดค่านิยมใหม่ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาเช่นปัญหาการลักขโมย การทะเลาะวิวาทและปัญหายาเสพติด^{๒๓}

พระสุภาพร เทวโร เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมมีอยู่สองลักษณะด้วยกันคือ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติในรูปของการร่อยหรอหมดไปและความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์ที่เรียกว่า ภาวะมลพิษ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นผลผลิตตามมาจาก การที่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติต้องเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการกระทำของมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความสูญเสียคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่มีที่ท้าวจะเลวร้ายลงทุกวัน อันจะต้องระดมความคิดและการกระทำช่วยกันแก้ไขทุกวันนี้ก็คือ^{๒๔}

๑) มลพิษทางอากาศ มาจากก๊าซหลายชนิด เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ออกไซด์ของไนโตรเจน สารไฮโดรคาร์บอนต่าง ๆ โรงงานอุตสาหกรรมและยานพาหนะ ยิ่งมากเท่าไรมลพิษในอากาศก็เพิ่มมากขึ้น

๒) มลพิษทางน้ำ น้ำในแม่น้ำลำคลองปัจจุบันเน่าเสีย เพราะมนุษย์ได้ทิ้งขยะสารเคมี ปุ๋ย ชากสัตว์ น้ำสกปรกจากโรงงาน ผงซักฟอก ฯลฯ เพราะความละเลย ความเห็นแก่ตัว มักง่าย และความไม่เอาใจใส่ของคนในชุมชนนั่นเอง แม่น้ำลำคลองต่าง ๆ จึงเน่าเหม็นเป็นจำนวนมาก

๓) มลพิษทางดิน การที่ดินเกิดภาวะมลพิษมีที่มาจากหลายสาเหตุ เช่น การใช้ปุ๋ยเกินพอดี สารเคมี ยาฆ่าหญ้า นอกจากนี้ขยะบางอย่างก็ยากต่อการทำลายหรือทำลายเพียงบางส่วนซึ่งถ้าทิ้งไว้ที่ใดก็มักจะคงอยู่ในสภาพเช่นนั้น ถ้าเกิดใครมั่งง่ายทิ้งลงตามท่อระบายน้ำ จะทำให้เกิดการอุดตัน ถ้าทิ้งลงในแม่น้ำลำคลองจะทำให้ดินขึ้นและเป็นอันตรายต่อเรือที่สัญจรไปมา ซึ่งเป็นสิ่งที่สลายตัวยากที่กล่าวมาเช่น พลาสติก โลหะ ฝ้าย หนัง เป็นต้น

๔) มลพิษทางอุณหภูมิ โลกปัจจุบัน นับวันอากาศจะแปรปรวนไปจากเดิม เพราะการถางป่าตัดต้นไม้ ขาดความเย็น หรือการอยู่ในชุมชนอย่างแออัดไม่มีต้นไม้ทำให้ฝนไม่ตก หรือความร้อนจากอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องจักรต่าง ๆ ตลอดจนความร้อนจากดวงอาทิตย์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ปัญหาของชุมชนตำบลกุตลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ก็เป็นปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่ช่วยให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วจากการที่เรามุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศขยายการก่อสร้าง ปัจจัยพื้นฐานแห่งการพัฒนา เช่น สร้างถนน สร้างที่พักอาศัย ความสมดุลในธรรมชาติก็เสียไปป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ฝนไม่ตกตามฤดูกาล แผ่นดินแห้งแล้ง ทำให้การทำเกษตรยากลำบาก อยู่ในภาวะที่ขาดแคลนไม่มีความ

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายวิทยา นาคผล, ผู้ใหญ่บ้านค้อโนนโสภะ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลกุตลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระสุภาพร เทวโร, เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ตำบลกุตลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๖ มกราคม ๒๕๖๑.

มั่นคงทางเศรษฐกิจและการมีหนี้สิน คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ไม่เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และความยากจนยังก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านเศรษฐกิจทั้งเป็นปัญหาสังคม และก่อให้เกิดสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การถางป่าเพื่อใช้ดินในการเพาะปลูก การตัดต้นไม้ทำฟืนและถ่าน เพื่อใช้เป็นพลังงานในการหุงต้ม ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนและมีผลโดยตรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติก็จะสูญสิ้นลงอย่างรวดเร็ว ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน คือปัญหาขยะมูลฝอยสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อากาศเสีย น้ำเน่าเสีย เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงชุมชนแบบชนบทมาเป็นชุมชนแบบเมือง การเปลี่ยนแปลงจากชุมชนเกษตรกรรมเป็นสังคมแบบอุตสาหกรรมการเกิดค่านิยมใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น ปัญหาการลักขโมย การทะเลาะวิวาทและปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นผลผลิตตามมาจากการที่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติต้องเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการกระทำของมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความสูญเสียคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่มีที่กล่าวว่าจะเลวร้ายลงทุกวัน

๓.๓.๓ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านจิตใจและอารมณ์

นางสุภาพร จันทรุกขา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาทางด้านจิตใจของคนในชุมชนส่วนมากนั้นเกิดจากขาดความอดทนความความยับยั้งชั่งใจมีความอดทนต่อสังคมนี้เนื่องขาดการอบรมสั่งสอน และมีความเครียดในการทำงานและการหาเลี้ยงชีพ เพราะในชุมชนมีคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมาก เกิดความหวาดระแวงเรื่องการลักขโมยทรัพย์สิน พวกมิจฉาชีพ และการค้ายาเสพติดในชุมชนทำให้ประชาชนในชุมชนมีความกลัว สุขภาพจิตเครียดจากปัญหาหนี้สินและการดำรงชีวิต จึงทำให้จิตใจห่อเหี่ยวเกิดความตึงเครียด วิตกกังวล โกรธง่าย หงุดหงิดง่าย ขี้โมโหเกิดความหวาดระแวง^{๒๕} ซึ่งสอดคล้องกับนางสาวนิตยา จันทวี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาในความเชื่อของคนในชุมชน เชื่อถือแบบมลายูในสิ่งที่ผิด และถือเอาค่านิยมตามสมัยใหม่แต่ขาดการคิดไตร่ตรองทำให้ตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพได้ง่าย ประชาชนห่างเหินจากหลักศีลธรรมในการดำเนินชีวิตทำให้ขาดหลักธรรมในการประกอบกิจการงาน เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกแยกกันในชุมชน^{๒๖} นายบรรยง ไชยชนะ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและชุมชนนั้นมาจากการที่สังคมมีจำนวนสมาชิกหรือจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้คนในสังคมต้องแข่งขันกันในด้านต่างๆ จนเกิดความเครียดหรือสภาพสังคมที่มุ่งเน้นวัตถุนิยม รวมทั้งการยับยั้งชั่งใจและการควบคุม

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางสุภาพร จันทรุกขา, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นางสาวนิตยา จันทวี, ประชาชนบ้านโพธิ์ทอง หมู่ ๘ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

อารมณ์ให้มีสติของคนในสังคมมีน้อยลง จึงทำให้หลายคนหันไปใช้กำลังและความรุนแรงในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ ตนเองกำลังเผชิญอยู่^{๒๗}

นางจิราภรณ์ วรรณภักดี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาทางด้านจิตใจ ประชาชนมีความเครียดจากปัญหานี้สิน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจไม่ดีแต่ค่าครองชีพสูงทำให้การทำมาหากินไม่ทันต่อการใช้จ่าย จึงทำให้จิตใจห่อเหี่ยวเกิดความเครียด วิตกกังวล โกรธง่าย หงุดหงิดง่าย ซ้ำไม่ให้เกิดการหาตระแวง ขาดความคิดไตร่ตรอง ประชาชนส่วนมากขาดปัจจัยในการดำเนินชีวิต คือขาดหลักธรรมที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้ขาดการคิดวิเคราะห์และไตร่ตรองที่รอบคอบ ทำก่อนคิดซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาในชุมชน คือ สร้างความแตกแยก ความคิดไม่ตรงกัน เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกัน ชุมชนเกิดความเดือดร้อน มีการทะเลาะวิวาทตามมา^{๒๘} และนายพานศึก สมนึก ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัจจุบันประชาชนในชุมชนขาดความคิดไตร่ตรองยามเมื่อมีปัญหาใช้อารมณ์ส่วนตัวมาแก้ไขปัญหาก็ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ชกต่อย เนื่องจากความสับสนคิด นอกจากนี้ ประชาชนในชุมชนมีความเชื่อผิด ๆ อาจเป็นเพราะปัญหาความยากจนหรือผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้ประชาชนเกิดความเครียดทำให้ประชาชนหันไปหวังพึ่งโชคชะตาด้วยการเสี่ยงดวงแทงหวย และการพนันชนิดต่าง ๆ หวังจะให้ตนและครอบครัวพ้นจากความทุกข์ยากหรือตั้งตัวได้ บางคนถึงกับไปบนบานขอโชคแลบจากสิ่งลี้ลับอ้อนวอนบูชาภูตผี ปีศาจ เทพเทวดาต่าง ๆ เพื่อจะได้มาซึ่งโชคชะตา ตามที่ตนปรารถนา^{๒๙}

นางสาวรันทม ผางคำ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เข้ามาแทรกแซงอย่างมากมาย ทำให้ประชาชนรับวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามาทำให้ประชาชนขาดสติคิดวิเคราะห์ ทำให้ได้รับข่าวสารขาดการพิจารณา ทำให้ตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพ ทำให้สร้างความเดือดร้อนแก่ตนและครอบครัว นอกจากนี้ ยังมีค่านิยมใหม่เข้ามาแล้วทำให้ประชาชนวิ่งตามค่านิยมผิดๆทำให้สูญเสียทรัพย์สินและเงินทอง ตลอดจนการเป็นหนี้สิน ก็ให้เกิดความเครียด อารมณ์ร้อน เกิดมีปากมีเสียง ต้มของมีนเมา ใช้สารเสพติด เพราะคิดว่าจะมันจะช่วยบรรเทาความเครียดกังวลได้สุดท้ายตกเป็นทาสของสิ่งเสพติด^{๓๐} ซึ่งตรงกันกับนายสุพจน์ ศรีจำปา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาทางด้านจิตใจในชุมชนนั้นอาจเป็นเพราะสาเหตุมาจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป สัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชนลดลงเกิดปัญหา

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายบรรยง ไชยชนะ, ผู้ใหญ่บ้านกุดลาด หมู่ที่ ๙ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางจิราภรณ์ วรรณภักดี, ประชาชนบ้านค้อ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายพานศึก สมนึก, ประชาชนบ้านค้อโนนโสภะ หมู่ ๑๔ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นางสาวรันทม ผางคำ, ประชาชนบ้านปากน้ำ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดลาด อำเภอมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

เพิ่มขึ้นทั้งเรื่องเด็กติดเกมส์ เด็กมีเซวปัญหาและความฉลาดทางอารมณ์ลดลง การตั้งครกในวัยรุนแรง ความรุนแรง ยาเสพติด ปัญหาหนี้สิน และอาชญากรรม ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของบุคคลทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล^{๓๑}

สรุปได้ว่า ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านจิตใจและอารมณ์มีปัญหาทางด้านจิตใจ ของคนในชุมชนส่วนมากนั้นเกิดจากขาดความอดทนความความยับยั้งชั่งใจปัญหาในความเชื่อของคนในชุมชน เชื่อถือแบบงมงายในสิ่งที่ผิด และถือเอาค่านิยมตามสมัยใหม่แต่ขาดการคิดไตร่ตรอง และมีการแข่งขันกันด้านต่างในชุมชน จนเกิดความเครียด ขาดการควบคุมอารมณ์ให้มีสติ จึงทำให้หลายคนหันไปใช้กำลังและความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ประชาชนส่วนมากขาดหลักธรรมที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้มีความเชื่อผิด ๆ อาจเป็นเพราะปัญหาความยากจนหรือผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้ประชาชนเกิดความเครียดทำให้ประชาชนหันไปหวังพึ่งโชคกลางด้วยการเสี่ยงดวงแทงหวย และการพนันชนิดต่าง หวังจะให้ตนและครอบครัวพ้นจากความทุกข์ยาก หรือสร้างฐานะครอบครัวได้ บางคนถึงกับไปบนบานศาลกล่าวขอโชคกลางจากสิ่งลี้ลับอันวอนบุญภูต ผี ปีศาจ เทพเทวดาต่าง ๆ เพื่อจะได้มาซึ่งโชคกลาง ตามที่ตนปรารถนา ประชาชนรับวัฒนธรรมใหม่ ๆ เข้ามา ทำให้ประชาชนขาดสติคิดวิเคราะห์ ทำให้ได้รับข่าวสารขาดการพิจารณา ทำให้ตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพ ทำให้สร้างความเดือดร้อนแก่ตนและครอบครัว นอกจากนี้ ยังมีค่านิยมใหม่เข้ามาแล้ว ทำให้ประชาชนวิ่งตามค่านิยมผิด ๆ ทำให้ศูนย์เสียทรัพย์สินและเงินทอง ตลอดจนการเป็นหนี้สิน ก็ให้เกิดความเครียด อารมณ์ร้อน เกิดมีปากมีเสียง ต้มของมีนเมา มีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน ความรุนแรง ยาเสพติด ปัญหาหนี้สิน และอาชญากรรม ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของบุคคลทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวลได้อย่างง่ายดาย

๓.๓.๔ ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านปัญญา

นายประสิทธิ์ ผาสิน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาด้านปัญญาในชุมชนตำบลกุดลาดปัจจุบันคือปัญหาเยาวชนไม่ค่อยสนใจศึกษาธรรมหรือนั่งสมาธิ ใช้แต่โซเชียลในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ ติดเกมส์ และสื่อทางโทรศัพท์มือถือทำให้ขาดการพัฒนาการเพิ่มทักษะให้กับตนเอง เช่น การอ่านหนังสือเพื่อพัฒนาความรู้ และการศึกษา^{๓๒} และนายโอภาส ธารารมย์ กำนันตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า สภาพทางร่างกายไม่เอื้อที่จะเข้ารับการศึกษาล่าเรียน และภาวะด้อยการศึกษาขาดการฝึกฝนทางด้านปัญญาการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้เด็กเรียนแบบท่องจำ การผูกขาด มากกว่าการให้นักเรียนรู้จักคิดแบบวิเคราะห์ วิจาร์ณ ใช้ความคิดหรือการใช้ปัญญาในการศึกษาเล่าเรียน และคนในชุมชน

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีจำปา, ประชาชนบ้านหนองมะนาว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายประสิทธิ์ ผาสิน, ประชาชนบ้านหนองมะนาว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

ปัจจุบันมีทัศนคติมากเกินไป คิดว่าตัวเองดี ตัวเองเก่ง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นคนอื่น เชื่อในตัวเอง ไม่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน หลงผิดเป็นญาคู^{๓๓}

นายอัคร พันธ์ศิริ ผู้ใหญ่บ้านค้อหมู่ที่ ๑ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ชาวชนบทส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ เนื่องจากชนบทอยู่ห่างไกลจากศูนย์การปกครอง ทำให้ขาดแคลนสถานศึกษา ครูผู้สอน และอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในสภาพยากจน จึงไม่มีเงินส่งลูกให้ศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงได้ การประกอบอาชีพก็ทำได้แค่เลี้ยงตนเองและครอบครัวเท่านั้น เพราะไม่สามารถนำความรู้จากการศึกษามาพัฒนาการประกอบอาชีพได้^{๓๔} ซึ่งตรงกันกับพระสุภาพร เตชวโร เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัจจุบันชุมชนพบกับปัญหาหลายอย่างที่กำลังเข้ามาทำให้คนในชุมชนพบกับความเครียดในการดำรงชีวิตในการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะปัจจุบันการดำเนินชีวิต การทำงานหรือการทำมาหากินล้วนแต่มีการแข่งขัน มีการแข่งขันทั้งด้านความรู้ความสามารถ เพื่อให้ตนมีอาชีพ เพื่อเลี้ยงตนและครอบครัวให้ดีขึ้น ปัญหาที่ต้องเจอในชุมชนคือ ประชาชนตกงานและว่างงานเนื่องจากการทำงานเขาเลือกแต่คนที่มาความรู้ความสามารถเขาในการทำงาน ดังนั้นปัญหาที่เจอในทุกวันนี้มาจากประชาชนในชุมชนขาดสติปัญญาและขาดการเรียนรู้ที่จะไปแข่งขันกับคนอื่นได้^{๓๕}

นางสุภาพร จันทรุกขา รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูง ทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะที่จะมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้ สถานศึกษาหรือโรงเรียน ในชุมชนยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาเล่าเรียน ทำให้เด็กที่เป็นลูกชาวไร่ชาวนาไม่มีโอกาสเรียนต่อ นอกจากลูกคนที่มีความรู้ก็จะส่งไปเรียนตามโรงเรียนในเมือง ทำให้เด็กที่ขาดโอกาสนั้นเป็นปัญหาในการดำเนินชีวิต^{๓๖} และนายวิทยา นามผล ผู้ใหญ่บ้านค้อหมู่ที่ ๑๔ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในชุมชนตำบลกุดลาดเป็นชุมชนหนึ่งที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ซึ่งบางครั้งก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยง คือ การมีปากมียเสียง การทะเลาะวิวาท การกระทำที่ขาดการคิดไตร่ตรอง ขาดสติปัญญา ทำให้คนในชุมชนเดือดร้อน ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวดังกล่าวจะต้องใช้สติปัญญา เพื่อระงับเหตุการณ์ แต่บางครั้งคนในชุมชนก็ใช้อารมณ์ทำให้เกิดความผิดพลาดให้เกิดความรุนแรงถึงขั้นเอาชีวิตกันก็มี เพราะขาดสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา^{๓๗}

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายโอภาส ธารารมย์, กำนันตำบลกุดลาด บ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายอัคร พันธ์ศิริ, ผู้ใหญ่บ้านค้อหมู่ที่ ๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๓๕} สัมภาษณ์ พระสุภาพร เตชวโร, เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๖ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นางสุภาพร จันทรุกขา, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๓๗} สัมภาษณ์ นายวิทยา นามผล, ผู้ใหญ่บ้านค้อโนนโสภะ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

สรุปได้ว่า ปัญหาด้านปัญญาในชุมชนตำบลกุดลาดปัจจุบัน คือปัญหาเยาวชนไม่ค่อย ศึกษารวมหรือนั่งสมาธิ ใช้แต่โซเชียลในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ ติดเกมส์ และปัญหาการศึกษาใน ปัจจุบันเน้นให้เด็กเรียนแบบท่องจำ การผูกขาด มากกว่าการให้นักเรียน วิเคราะห์ วิจัย ใช้ ความคิดหรือการใช้ปัญญาในการศึกษาเล่าเรียน ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาดำ เนื่องจากชนบท อยู่ห่างไกลจากศูนย์การปกครอง ทำให้ขาดแคลนสถานศึกษา ครูผู้สอน และอุปกรณ์การสอนที่ ทันสมัย ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในสภาพยากจน จึงไม่มีเงินส่งลูกให้ศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงได้ การ ทำงานหรือการทำมาหากินล้วนแต่มีการแข่งขัน มีการแข่งขันทั้งด้านความรู้ความสามารถ ประชาชน ตกงานและว่างงานเนื่องจาก การทำงานเขาเลือกแต่คนที่มาความรู้ความสามารถเขาในการทำงาน สถานศึกษาหรือโรงเรียน ในชุมชนยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาเล่าเรียน ทำให้เด็กที่เป็นลูกชาวไร่ ชาวนาไม่มีโอกาสเรียนต่อ นอกจากลูกคนที่ฐานะก็จะส่งไปเรียนตามโรงเรียนในเมือง ทำให้เด็กที่ ขาดโอกาสนั้นเป็นปัญหาในการดำเนินชีวิต ในการแก้ไขปัญหาก็ต้องใช้สติปัญญา เพื่อระบ ุเหตุการณ์ แต่บางครั้งคนในชุมชนก็ใช้อารมณ์ทำให้เกิดความผิดพลาดให้เกิดความรุนแรงถึงขั้นเอา ชีวิตกันก็มี เพราะขาดสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

๓.๔. ปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

จากการศึกษาและลงพื้นที่ผู้ศึกษาได้แบ่งปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบล กุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ออกเป็น ๔ ประเด็นดังต่อไปนี้ ปัญหาของพระสงฆ์ในการ พัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านกายภาพ ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาด ทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านจิตใจและ อารมณ์ และปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านปัญญา ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑. ปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้าน กายภาพ

พระมหาสัมฤทธิ์ สิริธมโม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในการพัฒนาชุมชนในตำบลกุดลาดทั้งด้าน กายภาพนี้ยังขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากจากองค์กรต่างๆ พระสงฆ์ยังมีส่วนร่วมน้อย ในการออกไปพบปะกับประชาชน ทำให้ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันในเชิงลึก และพระสงฆ์ยังขาด ความรู้ความสามารถและขาดการส่งเสริมร่วมมือจากประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง^{๓๘} ซึ่งสอดคล้อง กับพระศรีวิสุทธิมณี รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การ พัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ในตำบลกุดลาด ยังขาดรูปแบบและวิธีการที่ถูกต้องและตรงต่อปัญหาและ

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระมหาสัมฤทธิ์ สิริธมโม, เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ เลขาเจ้าคณะตำบลกุดลาด อำเภอ เมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

ขาดความสามัคคีระหว่างพระสงฆ์ด้วยกันคือต่างคนต่างทำงาน ทำให้งานการพัฒนาไม่มีจุดยืนและเป้าหมายที่ชัดเจน และการพัฒนาชุมชนทางด้านกายภาพนี้ยังขาดความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน เพราะชุมชนเป็นชุมชนเมืองซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ใช้เวลาในการทำงานมากกว่าการดูแลเอาใจใส่สุขภาพด้วยซ้ำ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพระสงฆ์เองก็ขาดการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ จนปรากฏเป็นความเข้าใจร่วมกันในการผลักดันโครงการหรือกิจกรรมให้สัมฤทธิ์ผล การดำเนินงานขาดความร่วมมืออย่างจริงจังและสมัครใจจากประชาชนในชุมชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุปสรรคเบื้องต้นในการขับเคลื่อนแผนงานไปสู่ความสำเร็จ อาจกล่าวในทางตรงกันข้ามได้ว่า ประชาชนก็ยังไม่ได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกำหนดแผนพัฒนา และร่วมขับเคลื่อนแผนนั้นผ่านกิจกรรมต่างๆ ประชาชนจึงตกอยู่ในฐานะผู้รับโดยปราศจากสำนึกร่วมในแผนการ ขั้นตอนและการดำเนินการร่วมกัน^{๓๙}

พระอธิการมงคล อนุตฺตโร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า หน่วยงานในท้องถิ่นซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชน ยังไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินการตามแผนพัฒนาโดยพระสงฆ์ แม้แต่ในสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่ชัดเจน เยาวชนออกมาเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยการอิงอาศัยหลักการและบุคลากรจากพระพุทธศาสนา^{๔๐} และนางสุภาพร จันทรุกขา รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาด้านกายภาพไม่มีกิจกรรมการส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสมให้ในชุมชนได้มีส่วนร่วม ไม่มีบุคลากรเพียงพอในการติดตามดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด ในการแก้ปัญหาคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชนยังไม่มี การดำเนินการอย่างเป็นระบบและขาดแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน^{๔๑}

พระครูวิลาสปัญญาภรณ์ เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เรื่องปัญหาการพัฒนาทางด้านกายภาพของพระสงฆ์เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญโดยเฉพาะ พระสงฆ์ขาดการส่งเสริมสุขภาพให้ถูกสุขลักษณะ และขาดการการนำหลักธรรมมาแก้ไข้ปัญหาเพื่อให้คนในชุมชนได้นำเอาหลักธรรมและแนวทางในการพัฒนาเท่าที่ควร และพระสงฆ์ยังขาดความรู้และหลักการในการพัฒนาด้านกายภาพ และประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นส่วนมากจะเป็นผู้สูงอายุซึ่งไม่สะดวกและลำบากในการรับฟังหรือการทำกิจกรรม ส่วนวัยรุ่นหรือคนหนุ่มจะไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมในการพัฒนาเพราะมุ่งที่ทำงานหาเลี้ยงชีพทุกวัน^{๔๒}

^{๓๙} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิมนี, รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๘ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๔๐} สัมภาษณ์ พระอธิการมงคล อนุตฺตโร, เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๔๑} สัมภาษณ์ นางสุภาพร จันทรุกขา, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๔๒} สัมภาษณ์ พระครูวิลาสปัญญาภรณ์, เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๙ มกราคม ๒๕๖๑.

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาชุมชนในตำบลกุดลาดทั้งด้านกายภาพนี้ยังขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากองค์กรต่างๆ พระสงฆ์ยังมีส่วนร่วมน้อยในการออกไปพบกับประชาชน ทำให้ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันในเชิงลึก และพระสงฆ์ยังขาดความรู้ความสามารถและขาดการส่งเสริมร่วมมือ ขาดรูปแบบและวิธีการที่ถูกต้อง ตรงประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาและขาดความสามัคคีระหว่างพระสงฆ์ด้วยกันคือต่างคนต่างทำงาน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพระสงฆ์เองก็ขาดการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุปสรรคเบื้องต้นในการขับเคลื่อนแผนงานไปสู่ความสำเร็จ ประชาชนก็ยังมิได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกำหนดแผนพัฒนา และร่วมขับเคลื่อนแผนนั้นผ่านกิจกรรมต่างๆ ประชาชนจึงตกอยู่ในฐานะผู้รับโดยปราศจากจิตสำนึกเป็นแนวร่วมในแผนการ ขั้นตอน และการดำเนินการร่วมกัน หน่วยงานในท้องถิ่นซึ่งไม่มีส่วนในการส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชน ไม่มีกิจกรรมการส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสมให้คนในชุมชนได้เข้าร่วม ไม่มีบุคลากรเพียงพอในการติดตามดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด ในการแก้ปัญหาคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชนยังไม่มี การดำเนินการอย่างเป็นระบบและขาดแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน พระสงฆ์ขาดการส่งเสริมสุขภาพอย่างถูกวิธี และขาดการการนำหลักธรรมมาภิบาลแก้ไขปัญหาเพื่อให้คนในชุมชนได้นำเอาหลักธรรมและแนวทางในการพัฒนาเท่าที่ควร และพระสงฆ์ยังขาดความรู้และหลักการในการพัฒนาด้านกายภาพ และประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นส่วนมากจะเป็นผู้สูงอายุซึ่งไม่สะดวกและลำบากในการรับฟังหรือการทำกิจกรรม ส่วนวัยรุ่นหรือคนหนุ่มจะไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมในการพัฒนาเพราะมุ่งเน้นและตั้งความหวังให้กับการทำงานหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว

๓.๔.๒. ปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

นายโอภาศ ธารารมย์ กำนันตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยที่พระสงฆ์จะดำเนินการทุกอย่างแล้วทำตัวเป็นเจ้าของเสียหมด เพราะทำให้ประชาชนขาดจิตสำนึกในความผิดชอบต่อชุมชน จึงขาดความกระตือรือร้น ขาดความร่วมมือ และขาดการส่งเสริมงาน อย่างไรก็ตามประชาชนเห็นว่าหน้าที่หลักของพระสงฆ์คือการอบรมด้านศีลธรรม ตั้งอยู่ในฐานะผู้เป็นที่พึ่งทางจิตใจ และทรงไว้ซึ่งความเคารพ หน่วยงานไว้ว่า ในคราวที่ต้องจัดกิจกรรมซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่าย กลับไม่มีหน่วยงานใดเสนองบประมาณในการจัดโครงการ ทั้งที่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน ที่สำคัญคือนโยบายรัฐบาลประการยังขัดต่อระบบคุณธรรมและจริยธรรม เช่น การพนัน การอนุญาตให้สร้างสถานเริงรมย์ และถือว่าเป็นแหล่งรายได้สำคัญหรือรายได้หลักของรัฐ นอกจากนั้น รัฐและหน่วยงานภาคเอกชนไม่มีนโยบายที่ดีด้านการส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมที่ผ่านการเลือกสรรแล้ว^{๔๓}

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายโอภาศ ธารารมย์, กำนันตำบลกุดลาด บ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

นายอุดร พันธุ์ศิริ ผู้ใหญ่บ้านบ้านค้อ หมู่ที่ ๑ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พระสงฆ์ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนในหลักธรรม หรือแม้กระทั่งองค์ความรู้ในศาสตร์สมัยใหม่ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ ประเด็นสำคัญคือพระสงฆ์บางรูปเห็นว่าการดำเนินการอย่างนั้นมีค่าใช้จ่ายของสงฆ์จนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างผู้ที่เห็นด้วยและเห็นต่าง รวมไปถึงการมีผลประโยชน์ระหว่างฝ่ายต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง^{๔๔} และพระสุภาพร เตชวโร เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาพระสงฆ์ในการพัฒนาด้านสังคมขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ทำงานด้วยความเสียสละด้วยใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านเศรษฐกิจแบบบูรณาการ และควรมีกองทุนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจในชุมชน ประชาชนขาดจิตสำนึกและไม่เข้าใจวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และประชาชนไม่ค่อยสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม^{๔๕}

พระครูวิลาสปัญญาภรณ์ เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ความรู้ความสามารถของพระสงฆ์ในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสมาชิกในชุมชนบางคนยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากสมาชิกในชุมชนบางคนยังมีความขัดแย้งในตัวบุคคล ยังไม่พอใจในการดำเนินงานของชุมชนจึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันเป็นครั้งคราว สมาชิกยังขาดความรู้ เนื่องจากส่วนใหญ่สมาชิกในชุมชนจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น จึงทำให้ไม่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมการพัฒนา ส่งผลกระทบต่อผลงานบางอย่างไม่ทันเวลา ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร^{๔๖}

พระมหาสมณฤทธิ สิริธมโม เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พระสงฆ์ไม่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ในด้านการพัฒนาไม่ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในการพัฒนาและมองว่าการที่พระสงฆ์จัดโครงการเป็นเรื่องไร้สาระ นอกจากนี้ พระสงฆ์ยังขาดการเป็นผู้นำทางสังคม เพราะประชาชนบางพวกในชุมชนไม่เคารพต่อการพัฒนาและการเป็นผู้นำของพระสงฆ์^{๔๗}

สรุปได้ว่า ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พระสงฆ์ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนในหลักธรรม หรือแม้กระทั่งองค์ความรู้ในศาสตร์สมัยใหม่ ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อมีการจัดกิจกรรมซึ่งต้องแจกจ่ายใช้จ่าย กลับไม่มีหน่วยงานใดเสนองบประมาณในการจัดทำโครงการ ทั้งที่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน ขาดแคลนบุคลากรที่มี

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายอุดร พันธุ์ศิริ, ผู้ใหญ่บ้านค้อหมู่ที่ ๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๔๕} สัมภาษณ์ พระสุภาพร เตชวโร, เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๖ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๔๖} สัมภาษณ์ พระครูวิลาสปัญญาภรณ์, เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๙ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๔๗} สัมภาษณ์ พระมหาสมณฤทธิ สิริธมโม, เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ เลขาเจ้าคณะตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

ความรู้ในการทำงานด้วยความเสียสละและไม่หวังผลตอบแทน ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้าน เศรษฐกิจแบบบูรณาการ และประชาชนขาดจิตสำนึกและไม่เข้าใจวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ ประชาชนไม่ค่อยสนใจ เรื่องสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสมาชิกในชุมชนบางคนยังไม่ให้ความร่วมมือ เท่าที่ควร ประชาชนยังขาดความรู้ สมาชิกในชุมชนโดยส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ ไม่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมการพัฒนา พระสงฆ์ยังขาดการเป็นผู้นำทางสังคม เพราะ ประชาชนบางพวกในชุมชนไม่เคารพต่อการพัฒนา นอกจากนั้น รัฐและหน่วยงานภาคเอกชนไม่มี นโยบายที่ดีด้านการส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมที่ผ่านการเลือกสรรแล้ว

๓.๔.๓. ปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้าน จิตใจและอารมณ์

นายสินทอง แสนทวิสุข ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๒ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัจจุบันที่มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนใน ชุมชนต้องเร่งพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้เกิดการแข่งขัน สร้างค่านิยมทางวัตถุสูง เกิดการเอา รัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ขาดการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เกิดภาวะขาดสมดุลทั้งทางจิตใจและวัตถุ ดังนั้น ความสำคัญต่อส่วนร่วมจึงลดน้อยลงทุกวันความเจริญทางด้านวัตถุปัจจุบัน ทำให้ชุมชนมีค่านิยม ให้ ความสำคัญและแสวงหาเงินทอง มากกว่าให้ความสำคัญด้านจิตใจ ชุมชนจึงกลับเสื่อมโทรมลง ปัญหา มากมายตามมา ทำให้การพัฒนาจิตใจของคนในชุมชนเป็นไปได้ยาก^{๔๘}

พระอธิการมงคล อนุดโตโร เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาของการพัฒนาจิต คือ กิเลสในใจคน ซึ่งสามารถควบคุมได้โดยบุคคลที่เป็นเจ้าของจิต คนจึง ต้องฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง วิธีป้องกันคือไม่ฟังข่าวตามสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งยั่วยุในสังคมมากเกินไป ต้องมี ค่านิยมที่ดี ลดความเห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ได้ อุปสรรคของการพัฒนาจิต คือ การมีค่านิยมที่ผิด ความเห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ได้^{๔๙} และพระครูวิลาศปัญญารักษ์ เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัด บ้านกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การพัฒนาจิตใจ อารมณ์ และความฉลาดทางด้านจิตสำนึก แม้จะมี การลงทุนทางการศึกษา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาทางเศรษฐกิจมาก แต่เป็นการศึกษา และสื่อสารกันในเรื่องความรู้ทางวิชาชีพ ความบันเทิง ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมือง ที่เพิ่มขึ้นและซับซ้อนมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้มีรากฐานมาจากการที่คนส่วนใหญ่มีความรู้

^{๔๘} สัมภาษณ์ นายสินทอง แสนทวิสุข, ผู้ใหญ่บ้านค้อเหนือหมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๔๙} สัมภาษณ์ พระอธิการมงคล อนุดโตโร, เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

และเห็นแก่ตัวมากกว่าที่จะฉลาดรอบด้านและเห็นแก่ส่วนรวม^{๕๐} และนายวิทยา นำผล ผู้ใหญ่บ้านค้อโนนโสภา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในด้านการพัฒนาจิตใจและอารมณ์พระสงฆ์ที่จะพัฒนาด้านจิตใจยังขาดความเข้าใจอย่างถูกต้องและยังขาดความรู้ที่แตกฉานในด้านของหลักธรรม คือขาดหลักการและวิธีการที่ถูกต้องและขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามหลักเหตุและผล และพระสงฆ์ต้องความเข้าใจหลักธรรมต้องผ่านการปฏิบัติตามหลักธรรมและวิปัสสนาอย่างแท้จริง^{๕๑}

พระสุภาพร เทวโร เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัจจุบันประชาชนมีโลกส่วนตัวสูงยากต่อการเข้าถึงจิตใจได้ง่ายๆ และปัญหาสังคมปัจจุบันส่งผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของคนในชุมชนเป็นอย่างมากปัจจุบันประชาชนห่างไกลต่อศีลธรรมเป็นสิ่งที่ยากที่พระสงฆ์จะเข้าไปอบรมจิตใจหรือทำกิจกรรมในการพัฒนาและพระสงฆ์ยังขาดการสร้างแรงจูงใจเพื่อที่จะให้คนในชุมชนหันมายุติหลักธรรมเป็นที่พึ่งทางจิตใจได้ เนื่องจากพระสงฆ์ยังขาดความรู้และความสามารถในการพัฒนาและไม่เข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักธรรมที่จะนำมาให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องและเห็นผลได้จริง^{๕๒}

สรุปได้ว่า ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านจิตใจและอารมณ์ ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ และเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้เกิดการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูง ขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้คนแสวงหาเงินทอง มากกว่าให้ความสำคัญด้านจิตใจ ทำให้การพัฒนาจิตใจของของชุมชนเป็นไปได้อย่าง อุปสรรคของการพัฒนาจิต คือ การมีค่านิยมที่ผิด ความเห็นแก่ตัว ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้นและซับซ้อนมากขึ้น พระสงฆ์ที่จะพัฒนาด้านจิตใจยังขาดความเข้าใจความถูกต้องและยังขาดความรู้ที่แตกฉานในด้านของหลักธรรม คือขาดหลักการและวิธีการที่ถูกต้องและขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามหลักเหตุและผล และพระสงฆ์ต้องเข้าใจหลักธรรมต้องผ่านการปฏิบัติตามหลักธรรมและวิปัสสนาอย่างแท้จริง พระสงฆ์ยังขาดการสร้างแรงจูงใจเพื่อที่จะให้คนในชุมชนหันมายุติหลักธรรมเป็นที่พึ่งทางจิตใจได้ ขาดความรู้และความสามารถในการพัฒนาและไม่เข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักธรรมที่จะนำมาให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องและเห็นผลได้จริง

^{๕๐} สัมภาษณ์ พระครูวิลาสปัญญาภรณ์, เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี, ๙ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๕๑} สัมภาษณ์ นายวิทยา นำผล, ผู้ใหญ่บ้านค้อโนนโสภา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๕๒} สัมภาษณ์ พระสุภาพร เทวโร, เจ้าอาวาสวัดพระคุณศรี ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๖ มกราคม ๒๕๖๑.

๓.๔.๔. ปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุตลัดทางด้าน

ปัญหา

พระอธิการมงคล อนุตตโร เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาในการพัฒนาปัญหา คือ ความยากง่ายและความเกียจคร้านและการยึดติดในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนไม่สามารถที่จะเป็นตัวของตัวเองได้ เราต้องนึกดูว่า ในชุมชนยังไม่มีอะไรที่เป็นเป้าหมายบ้างเพื่อพัฒนาปัญหาอย่างมีหลักเกณฑ์เราก็ต้องใช้หลักธรรมเป็นเครื่องพัฒนาที่พระพุทธเจ้าสอนเอาไว้^{๕๓}

นายสินทอง แสนทวีสุข ผู้ใหญ่บ้านค้อเหนือหมู่ที่ ๑๒ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาในการพัฒนาด้านปัญหานั้น ปัจจุบันคนในชุมชนขาดความกรุณาต่อกันในการอยู่ร่วมกัน ขาดความเห็นอกเห็นใจกัน เห็นแต่ประโยชน์ของตัวเอง แล้วเกิดความขัดแย้งหรือทำลายเพื่อนมนุษย์ ขาดการทำหน้าที่ทางการศึกษา ไม่มีความความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อชุมชน ขาดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ พอใจแต่ในสิ่งเดิมๆ ซึ่งสอดคล้องกับ^{๕๔} พระมหาสัมฤทธิ์ สิริธมโม เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พระสงฆ์แสดงธรรมไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่มีการอธิบายหลักธรรมให้เห็นจริงจนคล้อยตามให้ทันทั่วไปได้ ทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะรับฟัง เป็นเหตุให้ละเลยต่อการประพฤติตามหลักพุทธศาสนิกชนเบื้องต้น รวมไปถึงการให้บริการด้านการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งมุ่งช่วยเหลือด้านศึกษาแก่เด็กและเยาวชนผู้ขาดโอกาสด้านทุนทรัพย์ ขาดพระสงฆ์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ทำหน้าที่สอนหลักธรรมตามหลักสูตรที่ถูกต้อง^{๕๕}

พระศรีวิสุทธิมนี รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย ไม่สอดคล้องช่วงเวลาหรือสถานการณ์ ขาดทักษะความเป็นผู้สอนที่ดี ไม่มีระบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ซึ่งต้องประกอบด้วยความน่าสนใจ สนุกแต่แฝงไปด้วยสาระ ไม่มีองค์ความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ปัจจุบัน ซึ่งสามารถอธิบายความเป็นไปของสถานการณ์บ้านเมืองได้อย่างสอดคล้อง ไม่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ขาดทักษะด้านจิตวิทยาการแนะนำ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคู่สนทนา ที่สำคัญคือมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างไม่เหมาะสมและคณะพระวิทยากรที่ปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะขาดทักษะความชำนาญทุกแขนงต่อการฝึกอบรมบุคลากรขาดองค์ความรู้ที่ถูกต้องแน่นอน ขาดประสบการณ์ในการทำงานด้านเผยแผ่โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการฝึกอบรม และทักษะที่ดีในการให้คำแนะนำและปรึกษา^{๕๖}

^{๕๓} สัมภาษณ์ พระอธิการมงคล อนุตตโร, เจ้าอาวาสวัดบ้านผาแก้วน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๕๔} สัมภาษณ์ นายสินทอง แสนทวีสุข, ผู้ใหญ่บ้านค้อเหนือหมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๕๕} สัมภาษณ์ พระมหาสัมฤทธิ์ สิริธมโม, เจ้าอาวาสวัดบ้านค้อ เลขาเจ้าคณะตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

^{๕๖} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิมนี, รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ตำบลกุตลัด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๘ มกราคม ๒๕๖๑.

นายโอภาศ ธารารมย์ กำนันตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนด้านปัญญา คือพระสงฆ์ยังขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและขาดสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนภาระงาน ทั้งความสัมพันธ์ของพระสงฆ์แต่ละระดับและความสัมพันธ์กับประชาชนในแต่ละสถานะตำแหน่ง ทั้งนี้พระสงฆ์ยังขาดการกำหนดนโยบายเชิงพัฒนาอย่างสอดคล้องกับนโยบายท้องถิ่น แม้กระทั่งพระสงฆ์ยังขาดทักษะเชิงลึกทั้งด้านหลักธรรมและศาสตร์สมัยใหม่ในการทำงานการพัฒนาหลาย ๆ รูปแบบ ทำให้การพัฒนาไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร^{๕๗}

พระครูวิลาสปัญญาภรณ์ เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พระสงฆ์ควรพัฒนาตนเองทางด้านปัญญาด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน พัฒนาในพระสงฆ์ให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่สงฆ์ตามพระธรรมวินัย องค์การสงฆ์ยังขาดความเป็นเอกภาพกัน ตั้งแต่ระดับสูงสุดระดับกลางและระดับล่าง องค์การสงฆ์ยังขาดความสามัคคีและขาดการปฏิบัติตาม ศีล สมาธิและปัญญา แล้วยังขาดการนำผลจากการปฏิบัติมาเผยแผ่เข้าสู่ชุมชนอย่างจริงจัง ขาดอุบายในการชักจูงให้ชุมชนคล้อยตามไปในทิศทางที่ดี^{๕๘}

นางสุภาพร จันทรุกขา รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาในการพัฒนาด้านปัญญา ปัญหาคือการที่การที่พระสงฆ์ยังอธิบายหลักธรรมให้ประชาชนเข้าใจหรือปฏิบัติตามได้นั้นยังมีน้อยเพราะพระสงฆ์ส่วนใหญ่ในชุมชน ยังขาดการเรียนรู้พระปริยัติและปฏิบัติควบคู่กันไป และขาดการจัดโครงการหรือการปฏิบัติต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนขาดการปฏิบัติและไม่ค่อยได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง และยังไม่มีหน่วยงานใดมาสนับสนุนในด้านนี้อย่างจริงจัง บุคลากรที่มีคุณภาพที่จะทุ่มเทเวลาที่จริงจังยังมีไม่พอต่อการพัฒนา^{๕๙}

สรุปได้ว่า ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านปัญญา คือความมั่งง่ายและความเกียจคร้านของคนในชุมชนขาดความกรุณาต่อกันในการอยู่ร่วมกัน ขาดการทำหน้าที่ทางการศึกษา ไม่มีความความรับผิดชอบต่อครอบครัว พระสงฆ์แสดงธรรมไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่มีการอธิบายหลักธรรมให้เห็นจริงจนคล้อยตามในทันทีที่ได้ ทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะรับฟัง เป็นเหตุให้ละเลยต่อการประพฤติตามหลักพุทธศาสนิกชนเบื้องต้น ขาดพระสงฆ์ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจดีทำหน้าที่สอนหลักธรรมตามหลักสูตรที่ถูกต้อง ไม่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ขาดทักษะด้านจิตวิทยาการแนะนำ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคู่สนทนา ที่สำคัญคือมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างไม่เหมาะสมและคณะพระวิทยากรที่ปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพในการทำงานด้านเผยแผ่โดยเฉพาะสื่อที่ทันสมัย ขาดอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการฝึกอบรม และทักษะที่ดีในการแนะนำ

^{๕๗} สัมภาษณ์ นายโอภาศ ธารารมย์, กำนันตำบลกุดลาด บ้านผาแก้วใหญ่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๕๘} สัมภาษณ์ พระครูวิลาสปัญญาภรณ์, เจ้าคณะตำบลกุดลาด เจ้าอาวาสวัดบ้านกุดลาด ตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๙ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๕๙} สัมภาษณ์ นางสุภาพร จันทรุกขา, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด รักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐.

พระสงฆ์ยังขาดการกำหนดนโยบายเชิงพัฒนาอย่างสอดคล้องกับนโยบายท้องถิ่น การพัฒนาไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ขาดการจัดโครงการหรือการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนขาดการปฏิบัติ และไม่ค่อยได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง และยังไม่มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนในด้านนี้ อย่างจริงจัง บุคลากรที่มีคุณภาพที่จะทุ่มเทเวลาที่จริงจังยังมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาได้อย่างเป็นระบบ

๓.๕ สรุป

ตำบลกุดลาด ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองอุบลราชธานี ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ติดต่อกับตำบลปทุม ตำบลกระโสบ เส้นทางผ่านทั้งตำบลประมาณ ๑๘ กิโลเมตร อยู่บนเส้นทางรพช. สายตาลสม – อุบลราชธานี หรือชาวบ้านเรียกว่า ถนนสมเด็จ โดยใช้นามหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ เป็นนามตำบล เหตุที่เรียกว่า “กุดลาด” เพราะมีหนองไหลลงสู่แม่น้ำมูล จึงเรียกตามภาษาพื้นบ้านว่า “กุดลาด” ทิศเหนือติดต่อกับตำบลกระโสบ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ทิศใต้ติดต่อกับตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี และแม่น้ำมูล ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลดอนมดแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลปทุม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีสภาพพื้นที่ชุมชนตำบลกุดลาดเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัวเมือง พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีดินเป็นดินปนทรายและดินเหนียว พื้นที่ส่วนมากเป็นที่นา ที่โปร่ง มีลำน้ำมูลไหลผ่าน เป็นเขตที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้และน้ำเหมาะแก่การทำการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันมี ๑๔ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๔๔๔ คนแยกเป็นชาย จำนวน ๕,๕๗๘ คน หญิง ๕,๘๖๖ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๓,๔๑๑ ครัวเรือน ประชากรส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก และรับจ้างทั่วไป ลักษณะทางสังคมของชุมชนตำบลกุดลาด เป็นชุมชนแบบดั้งเดิม ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสัมพันธ์แบบคุ้นเคยกันรักแพ่งกันมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน สมาชิกในครอบครัวมักช่วยกันทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีศาสนาอย่างเคร่งครัด วัดเป็นศูนย์กลางรวมจิตใจของชาวชนบท รวมทั้งใช้ประกอบกิจกรรม พิธีกรรมต่างๆ และใช้ด้านการศึกษา วัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนาที่อยู่เหนือจิตใจของคนในชุมชน

ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านกายภาพ เนื่องจากชุมชนขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้พื้นที่อยู่อาศัยของคนในสังคมคับแคบลงและการเพิ่มขึ้นของยานพาหนะทำให้การเดินทางไปมาติดขัดการจราจรไปมาไม่สะดวก พื้นที่ทำมาหากินน้อยลง ส่งผลให้สุขภาพกาย สุขภาพจิตไม่ค่อยดี โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เพราะคนส่วนมากไม่ได้มีการดูแลใส่ใจในด้านสุขภาพอย่างถูกต้อง ความเจริญเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชน และทำให้เกิดโรคต่างๆ ผลกระทบต่อสุขภาพ การขาดแคลนที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อยและการบุกรุกพื้นที่ป่าสาธารณะในชุมชนปัญหาทางสังคมเหล่านี้ ทำให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชน ขาดความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ตลอดจนสวัสดิภาพของบุคคลต่าง ปัญหาของชุมชนตำบลกุดลาดทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสมดุลในธรรมชาติป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขยะมูลฝอยสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อากาศเสีย น้ำเน่าเสีย เกิดจากการ

เปลี่ยนแปลงทางสังคม จากชุมชนเกษตรกรรมเป็นสังคมแบบอุตสาหกรรมการเกิดค่านิยมใหม่ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อม ความสมดุลของสิ่งแวดล้อมมีท่าทีว่าจะเลวร้ายลงทุกวัน ปัญหาของชุมชนตำบลกุตุลาตทางด้านจิตใจและอารมณ์ ประชาชนในชุมชนขาดขาดหลักธรรมที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้มีความเชื่อผิดๆ ทำให้ประชาชนเกิดความเครียดทำให้ประชาชนหันไปหวังพึ่งโชคกลางด้วยการ เสี่ยงดวงแทงหวย และการพนันชนิดต่าง บางคนถึงกับไปบนบานศาลกล่าวขอโชคกลางจากสิ่งลี้ลับอันวอนบุญอายุต ผี ปีศาจ เทพเทวดาต่างๆ และค่านิยมใหม่เข้ามาแล้วทำให้ประชาชนวิ่งตามค่านิยมผิดๆ ก็ให้เกิดความเครียด อารมณ์ร้อน เกิดมีปากมีเสียง ดิမ်းของมีนเมา มีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน ปัญหาด้านปัญญาเยาวชนไม่ค่อยศึกษาธรรม หรือนั่งสมาธิ การศึกษาในปัจจุบันเน้นให้เด็กเรียนแบบท่องจำ การผูกขาดมากกว่าการให้นักเรียน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ใช้ความคิดหรือการใช้ปัญญาในการศึกษาเล่าเรียน ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ การทำงานหรือการทำมาหากินล้วนแต่มีการแข่งขัน ทั้งด้านความรู้ความสามารถ สถานศึกษาหรือโรงเรียน ในชุมชนยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาเล่าเรียน

ในการพัฒนาชุมชนในตำบลกุตุลาตทั้งด้านกายภาพนี้ พระสงฆ์เองก็ขาดการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ประชาชนก็ยังไม่ได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกำหนดแผนพัฒนา และร่วมขับเคลื่อนแผนนั้นผ่านกิจกรรมต่างๆ หน่วยงานในท้องถิ่นซึ่งไม่มีส่วนในการส่งเสริมการขับเคลื่อนไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและขาดแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดผล การพัฒนาที่ยั่งยืน ประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นส่วนมากจะเป็นผู้สูงอายุซึ่งไม่สะดวกและลำบากในการรับฟังหรือการทำกิจกรรม ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุตุลาตทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พระสงฆ์ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องและความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร ทั้งที่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนยังมิให้ความสำคัญหรือมีส่วนร่วมน้อยมาก ของพระสงฆ์ยังไม่มีบทบาทนอกจากนั้นรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนไม่มีนโยบายที่ดีด้านการส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรม ที่ผ่านการเลือกสรรแล้ว ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุตุลาตทางด้านจิตใจและอารมณ์ เนื่องมาจาก พระสงฆ์ยังขาดความรู้ที่แตกฉานในด้านของหลักธรรม คือขาดหลักการและวิธีการที่ถูกต้องและขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามหลักเหตุและผล การสร้างแรงจูงใจเพื่อที่จะให้คนในชุมชนหันมายึดหลักธรรมเป็นที่พึ่งทางจิตใจยังมีน้อย ไม่เข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักธรรมที่จะนำมาให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องและเห็นผลได้จริง ปัญหาของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตำบลกุตุลาตทางด้านปัญญา คือ ความมักง่ายและความเกียจคร้านของคนในชุมชนในการทำหน้าที่ทางการศึกษา ไม่มีความความรับผิดชอบต่อครอบครัว ประชาชนไม่สนใจเข้าที่จะรับฟัง เป็นเหตุให้ละเลยต่อการประพฤติตาม พระสงฆ์แสดงธรรมไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่มีการอธิบายหลักธรรมให้เห็นจริงจนคล้อยตามในทันทีที่ได้ ไม่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ขาดทักษะด้านจิตวิทยาการแนะนำ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนในชุมชน ขาดอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการฝึกอบรม และทักษะที่ดีในการแนะนำ พระสงฆ์

ยังขาดการกำหนดนโยบายเชิงพัฒนาอย่างสอดคล้องกับนโยบายท้องถิ่น การพัฒนาไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ขาดการจัดโครงการหรือการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง